

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อมุ่งศึกษาบทบาทที่เป็นจริงของโรงเรียน และผู้ปกครองในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาบทบาทที่เป็นจริงของโรงเรียนในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียน ซึ่งครอบคลุมบทบาทของผู้บริหารและอาจารย์

1.1 เพื่อศึกษาบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหาร ในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียน ด้านการกำหนดนโยบายส่งเสริมการเขียน การสนับสนุนการสอนตามหลักสูตร การสนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเขียน และการส่งเสริมคุณภาพครูด้านการเขียนและเทคนิควิธีการสอนเขียน

1.2 เพื่อศึกษาบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ ในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย การจัดโอกาสและให้การฝึกฝน การจัดบรรยากาศ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การสนับสนุนและการให้กำลังใจ และด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการเขียน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน และการจัดกิจกรรม

2. เพื่อศึกษาบทบาทที่เป็นจริงของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียนด้านการติดตาม สนับสนุนการเขียนของนักเรียน การจัดโอกาสและการให้การฝึกฝน การจัดหาอุปกรณ์และอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนและให้กำลังใจ

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ใหญ่ให้ทำหน้าที่บริหารงานวิชาการโดยตรง อาจารย์ และผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2537 ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) โรงเรียน สาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้แก่ ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ใหญ่ให้ทำหน้าที่บริหารงานวิชาการโดยตรง ผู้บริหาร จำนวน 3 คน อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา จำนวน 36 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 765 คน รวมประชากรทั้งหมด 804 คน

การสุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างผู้ทำหน้าที่บริหารงานวิชาการที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ จากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้วิธีเจาะจงผู้ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ใหญ่ ทำหน้าที่บริหารงานวิชาการโดยตรง โรงเรียนละ 1 คน รวมกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารทั้งหมด 3 คน

2. กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ที่ใช้ตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถามใช้วิธีเจาะจงจากอาจารย์ผู้สอนในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษาทั้งหมด จาก 3 โรงเรียน รวม 36 คน ดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามแยกตามวิชา

ลำดับที่	สาธิตจุฬาฯ	สาธิตเกษตรฯ	สาธิตประสานมิตร	รวม
1 ภาษาไทย	3	5	1	9
2 คณิตศาสตร์	5	5	1	11
3 วิทยาศาสตร์	3	5	1	9
4 สังคมศึกษา	2	4	1	7
รวม	13	19	4	36

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สัมภาษณ์ ใช้วิธีเจาะจง โดยสัมภาษณ์อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากที่สุด ในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา รวม 4 วิชา วิชาละ 1 คน จาก 3 โรงเรียน รวมทั้งหมด 12 คน

3. กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่ใช้ตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย โดยสุ่มมา ร้อยละ 25 จากจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละโรงเรียน รวมจำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็นนักเรียน 193 คน ซึ่งเจาะจงผู้ปกครองนักเรียนตามจำนวนนักเรียนที่สุ่มได้แล้ว ได้ผู้ปกครองจำนวน 193 คน ดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

โรงเรียน	ผู้ปกครอง	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)	297	75
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	253	64
โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	215	54
รวม	765	193

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สัมภาษณ์ ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลากผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยสุ่มมาร้อยละ 25 คิดเป็นผู้ปกครอง 49 คน

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสังเกตการจัดชั้นเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสังเกต ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากห้องเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนละ 2 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 6 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากหลักการแนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียน และผู้ปกครองในการส่งเสริมการเขียน โดยมีเครื่องมือทั้งหมด 7 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียน

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียน

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียน

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์อาจารย์เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียน

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียน

ฉบับที่ 6 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียน

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหาร เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหาร ในการส่งเสริมการเขียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) ถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจรายการถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียน ใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการกำหนดนโยบายส่งเสริมการเขียน
2. ด้านการสนับสนุนการสอนตามหลักสูตร
3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเขียน
4. ด้านการส่งเสริมคุณภาพครูด้านการเขียนและเทคนิควิธีการสอนเขียน

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค)

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด เกี่ยวกับเจตคติต่อการเขียน การวางแผน และการดำเนินงานในการส่งเสริมการเขียน

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค)

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามอาจารย์ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ในการส่งเสริมการเขียนภาษาไทย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจรายการ ถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียนใน 2 ด้านใหญ่ ๆ คือ

1. ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
  - 1.1 การจัดโอกาสและให้การฝึกฝน
  - 1.2 การจัดบรรยากาศ
  - 1.3 การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
  - 1.4 การสนับสนุนและการให้กำลังใจ
2. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเขียน
  - 2.1 การวางแผน
  - 2.2 การจัดกิจกรรม

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค)

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์อาจารย์ เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการเขียน การส่งเสริมการเขียนให้กับนักเรียนที่เขียนช้า และนักเรียนที่มีความสามารถในการเขียน ปัญหาและการแก้ปัญหาในการส่งเสริมการเขียน

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค)

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเขียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจรายการ ถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเขียนของนักเรียนใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการติดตามและสนับสนุนการเขียนของนักเรียน
2. ด้านการจัดโอกาสและการให้การฝึกฝน
3. ด้านการจัดหาอุปกรณ์และอำนวยความสะดวก
4. ด้านการสนับสนุนและการให้กำลังใจ

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค)

ฉบับที่ 6 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการเขียน ปัญหาและการแก้ปัญหา ในการส่งเสริมการเขียน

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาหนังสือ วารสาร เอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียนและผู้ปกครองในการส่งเสริมการเขียน และหลักสูตรโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร เพื่อนำมาสร้างเป็นข้อคำถาม ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

2. กำหนดข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเขียน โดยครอบคลุมความคิด และขอบข่ายของการวิจัยที่กำหนดไว้ในแต่ละด้าน

3. นำข้อคำถามที่กำหนดไว้ (ข้อ 2) มาสร้างเป็นเครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์

4. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัย 2 ท่าน อาจารย์โรงเรียนสาธิต 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความครอบคลุม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสาระ (content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ไปทดลองใช้ (try out) กับอดีตผู้บริหาร โรงเรียนสาธิต จำนวน 1 คน อาจารย์ผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของภาษา

6. จัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งอาจารย์ในโรงเรียนให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถาม และให้สัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยดำเนินการติดตามแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืน ดังนี้ แบบสอบถามผู้บริหารได้คืนครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามอาจารย์ได้คืนครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามผู้ปกครองได้กลับคืน 178 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.23
3. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 3 คน อาจารย์ผู้สอน จำนวน 12 คน และผู้ปกครอง จำนวน 49 คน ด้วยตนเอง ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของโรงเรียน และผู้ปกครองในการส่งเสริมการเขียน ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม
  - 1.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอในรูปความเรียง และตอนที่ 2 บทบาทและผู้บริหาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอในรูปความเรียง
  - 1.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์และผู้ปกครอง ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง และตอนที่ 2 บทบาทของอาจารย์ และผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์
  - 2.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร และอาจารย์ในการส่งเสริมการเขียน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยรวบรวมแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอในรูปความเรียง
  - 2.2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเขียน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยรวบรวมแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปความเรียง และตอนที่ 2 สัมภาษณ์ผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปความเรียง